

Patagonië Chili

Naast de bekende, inmiddels wat drukke, toeristische trekpleisters heeft Patagonië nog heel wat meer te bieden voor de ervaren rugzaktrekker. Vooral het Chileense gedeelte is wild en onherbergzaam. Tijdens deze 3-weekse reis bezoek je drie onherbergzame gebieden, waar paden niet meer dan een vaag spoor zijn.

- 4-daagse trekking Puyehue vulkaan
- 4-daagse trekking Cerro Castillo
- 5-daagse trekking Isla Navarino
- Patagonië zonder de drukte van de highlights

Puyehue vulkaan

Via Santiago vliegen we naar Puerto Montt voor onze eerste 4-daagse trekking rond de spectaculaire Puyehue vulkaan. Van de weilanden loop je door de bamboebossen omhoog naar het vulkanisch plateau. Vanaf de kraterrand heb je een magnifiek zicht op het Lago Puyehue.

Cerro Castillo

Iets ten zuiden van Coihayque in het hart van Patagonië, de hoofdstad van de Aysen regio, ligt het massief van de Cerro Castillo. In deze regio met tweemaal de oppervlakte van Nederland woont er gemiddeld 1 persoon per vierkante kilometer (tegenover 415 personen per vierkante kilometer in NL). De hike loopt door de evergreen bossen en over vaak besneeuwde passen onder aan de voet van de Cerro Castillo.

Isla Navarino

Ten zuiden van Tierra del Fuego ligt het Chileense eiland Navarino. De 5-daagse Dientes de Navarino hike is misschien wel de mooiste van Patagonië. Je loopt van pas naar pas, over kammen en langs prachtige meertjes en kampeert op de mooiste plekken. Dit is de meest zuidelijke trektocht in de wereld!

Paaseiland

Je kunt deze reis verlengen met bijvoorbeeld een bezoek aan het mythische Paaseiland. Informeer op het kantoor naar de mogelijkheden.

Bekijk [hier de foto's](#) (externe link).

Het gaat hier om een voor Nunatak experimentele reis. Er zijn diverse factoren die onderweg onze reisplannen kunnen beïnvloeden, hoe goed de reis ook is voorbereid. Onderstaande reisbeschrijving geeft de hoofdlijnen van de reis weer. De reisleiding kan zich echter genoodzaakt zien om tijdens de reis verschuivingen in het geplande programma aan te brengen.

dag 1 Amsterdam - Santiago

Vanaf Amsterdam vliegen we met een gerenommeerde luchtvaartmaatschappij naar Santiago de Chile.

dag 2 Santiago

Aankomst in Santiago. Het is volop zomer en aangenaam warm. Santiago is een moderne metropool met alle gemakken van dien. Overnachting in een eenvoudig hotel/pension.

dag 3 Santiago - vlucht Puerto Montt - transfer start trek

Vandaag vliegen we 1000 kilometer naar het zuiden, met helder weer heb je aan de linkerkant van het vliegtuig zicht op de prachtige vulkanen van het Chileense merengebied.

Transfer vanaf het vliegveld van Puerto Montt naar het startpunt van onze eerste trek. Kampeer overnachting aan de oever van het Lago Puyehue. Indien we een vroege vlucht hebben dan klimmen we meteen door naar de hut boven de boomgrens. De extra dag besteden we aan een dagwandeling op het vulkanische plateau.

dag 4 start Puyehue trekking - Refugio Vulcán Puyehue 1400 m 4 uur

Na ons te hebben ingeschreven lopen we door de weides naar de voet van de vulkaan. Door de bamboebossen klimmen we 1000 meter omhoog naar de Refugio Puyehue, een eenvoudige hut net op de boomgrens. Je kunt hier de gevolgen zien van de laatste [uitbarsting in juni 2011](#).

Afhankelijk van onze aankomsttijd en weersomstandigheden maken we nog een wandeling in de omgeving van de hut.

dag 5 trek Refugio Puyehue - Baños Nuovos 1700 m 4 uur + 4 uur

Met mooi weer is de trek van vandaag echt spectaculair; we lopen over de grijze ashellingen (tephra) op de flanken van de vulkaan. In de erosiegeulen ligt, zeker in november, vaak nog sneeuw. Onderweg klimmen we zonder rugzakken naar de kraterrand, met helder weer is er uitzicht op de Osorno, Puntagado, Casablanca, Tronador en Choshuenco vulkanen en het Lago Puyehue. Met slecht weer is het lastig navigeren, de laaghangende bewolking hangt dan als mist over de vulkaan.

dag 6 Baños Nuevos - Río Contrafuerte 500 m 7 uur

Langs de krater lopen we noordwaarts en beginnen aan onze afdaling door de bamboebossen. We doorwaden een enkele keer de rivier. Eenmaal lager lopen we over een oude jeeptrail langs de Río Contrafuerte.

dag 7 Río Contrafuerte - Riñinahue 200 m 8 uur - transfer Pto Varas

Langs boerderijen lopen we naar Riñinahue waar we aan de oever van Lago Ranco waar onze minibus op ons staat te wachten voor de transfer naar Puerto Varas. Overnachting in pension.

dag 8 Pto Varas - Balmaceda

Transfer naar het vliegveld van Puerto Montt en vlucht naar Balmaceda. Het vliegveld van Balmaceda is de toegang tot Coihaique de 'hoofdstad' van Aisen en met 43.000 inwoners een grote plaats. Het vliegveld ligt niet bij de stad vanwege het ontbreken van vlakke grond. Transfer naar en hotelovernachting in de omgeving van het Cerro Castillo massief.

dag 9 transfer Coihaique - Cerro Castillo - Campamento Peñon 950 meter 4 uur

65 kilometer ten zuiden van Coihaique stappen we uit de bus en trekken de wildernis in. Het pad wat we de komende dagen lopen is onderdeel van een lange afstandroute in aanbouw dat van zuid naar noord Chili loopt en er zijn dan ook markeringen en aangewezen kampeerplekken. De boomgrens ligt op ongeveer 1200 meter hoogte, eenmaal hierboven loopt het 'pad' over puin en gruishellingen. Naast de prachtige bossen met de typerende Patagonische vegetatie, coigües, ñirres en lenga-bomen heb je boven de boomgrens zicht op het Kasteel (Castillo), scherpe geërodeerde rotsformaties met aan de voet prachtige azuurblauwe meren. Vandaag lopen we in ongeveer 4 uur naar Campamento Peñon.

dag 10 trek Campamento Peñon - Laguna Cerro Castillo 1250 meter 4 ½ uur

Na een uur klimmen komen we bij de boomgrens vanwaar je met helder weer de pas al kunt zien. Over puinhellingen gaan we omhoog naar de nauwe pas, ook al zijn wij er in de zomer is sneeuw op hoogte zeker niet uitgesloten, en dalen over zo'n zelfde puinhelling af tot in de bossen.

Na de lunchpauze gaat het weer omhoog en komen we voor de tweede keer vandaag boven de boomgrens uit. We zetten onze tenten op met uitzicht op de rotstorens van de Cerro Castillo, als de wind het toelaat kunnen we zelfs aan de oever van het meer gaan staan. De Laguna is onwaarschijnlijk blauw!

dag 11 trek Laguna Cerro Castillo - Campamento Neozelandés 1300 meter 5 uur

Ook vandaag begint de dag met een klim naar het hoogste punt van de trek. Het zicht rondom is de beloning, diep beneden zie het dorpje Villa Cerro Castillo. Na het stenige begin dalen we 1000 meter naar de bossen en lopen geleidelijk stijgend omhoog naar het Campamento Neozelandés, genoemd naar de Nieuw Zeelanders die hier in 1976 hun basiskamp hadden. Mocht je nog energie over hebben en mocht het mooi weer zijn, dan kun je vanaf ons kamp de spectaculaire vallei hogerop verkennen.

dag 12 trek Campamento Neozelandés - villa Cerro Castillo 5 uur

Gedeeltelijk over hetzelfde pad dalen we langs de Estero Parada naar Villa Cerro Castillo, een kleine nederzetting typerend voor het zuiden van Chili.

Na de dagen in de bergen bekijken we het landschap met heel andere ogen. We rijden terug over de Carretera Austral naar onze accommodatie. Hotelovernachting.

dag 13 Coyhaique - Punta Arenas

Vandaag vliegen we van Balmaceda naar Punta Arenas. Het is een van de mooiste 'mountainflights' ter wereld; je vliegt recht boven het Patagonische gedeelte van het Andesgebergte met toppen zoals de Cerro Torre en Fitzroy. Er zijn ontelbare gletsjers die of in zee aan de Chileense kant of in de vaak enorme meren op de steppe aan de Argentijnse kant wegstromen. Hotelovernachting in Punta Arenas.

dag 14 Punta Arenas - Isla Navarino - Puerto Williams

Met een klein vliegtuigje vliegen we over de Straat van Magelhaen naar Isla Navarino, het meest zuidelijk gelegen eiland van Chili bij Kaap Hoorn. Van het vliegveld lopen we naar Puerto Williams, de `hoofdstad` van het eiland. Puerto Williams is een enigzins armoedig dorp, de grootste werkgever is de marinebasis. In de kleine supermarkties doen we de aanvullende boodschappen voor onze trektocht. Misschien dat we vandaag al de bergen intrekken. Overnachting in tent.

dag 15 Puerto Williams - Laguna del Salto 5 uur

De klim naar de Cerro Bandera gaat over een prima pad en dat komt vandaag goed uit met de ruim 500 hoogtemeters die met onze volle rugzakken moeten klimmen. Vanaf de Cerro Bandera heb je prachtig zicht op het Beagle kanaal en Puerto Williams. Na de top wordt het pad meer een spoor, we komen nu in de wildernis. We kamperen aan de oevers van de Laguna del Salto.

dag 16 naar Laguna de los Dientes 6 uur

Vanochtend steken we de bergen over naar de zuidzijde van het eiland. Hier boven de boomgrens is het ondanks het vage spoor prima lopen, al moet het natuurlijk niet té hard waaien (en dat kan het wel). We steken achtereenvolgens 2 passen over met daar tussenin de Laguna del Paso. Nadat we zijn afgedaald zetten we ergens aan de oever van een van de vele meertjes onze tenten op. Je ziet hier goed de verwoestende werking van de vele bevers die op het eiland leven: veel van de struiken zijn afgeknaagd.

dag 17 naar Laguna Martillo 6 uur

Vandaag lopen we parallel aan de bergketen naar het noordwesten. Onderweg moeten we een aantal pasjes oversteken, we lopen van meertje naar meertje.

dag 18 naar Laguna Guanacos 6 uur

Vandaag zoeken we de toegang tot de Paso Virginia waarachter de Laguna Guanacos ligt. Het is een flinke klim en de route is niet altijd duidelijk. Na een uur of 3 staat we op de pas en kijken diep naar beneden naar de Laguna Guanacos. Na de 200 meter steile afdaling lopen we langs de oever naar de bossen waar we op zoek gaan naar een goede kampeerplek.

dag 19 Laguna Guanacos - Puerto Williams 4 uur

Na nog een laatste ochtend klauteren over omgevallen bomen lopen we over de weg terug naar Pto Williams. Overnachting in hostel of op camping.

dag 20 vlucht Puerto Williams - Punta Arenas

Vandaag vliegen we terug naar Punta Arenas, hotelovernachting. Zoals nu bekend is het niet mogelijk om diezelfde dag nog door te vliegen naar Santiago. Overnachting in een eenvoudig hotel/pension.

dag 21 vlucht naar Santiago

Vanaf Punta Arenas vliegen we naar het noorden en de warmte van Santiago. Hotelovernachting.

dag 22 en 23 vlucht Santiago - Amsterdam

Terugvlucht naar Amsterdam.

Je kunt deze reis verlengen met bijvoorbeeld een bezoek aan het mythische Paaseiland (>[foto's](#)). Informeer op het kantoor naar de mogelijkheden.

Bij de prijs inbegrepen

- * retourvlucht Amsterdam - Santiago inclusief luchthavenbelasting en brandstofheffing (op basis van beschikbaarheid, wanneer het laagste tarief niet meer beschikbaar is, volgt er een vluchttoeslag)
- * 6 binnenlandse vluchten inclusief luchthavenbelasting en brandstofheffing (op basis van beschikbaarheid, wanneer het laagste tarief niet meer beschikbaar is, volgt er een vluchttoeslag)
- * luchthaven transfers
- * (groeps-)vervoer tijdens de reis
- * drie maaltijden per dag tijdens de trekdagen
- * alle overnachtingen in hotels op basis van logies
- * gebruik van tweepersoonstenten
- * entree nationale parken, eventuele trekking permits
- * Nederlandse reisleiding
- * medicijn- / EHBO-kit
- * voorbereidingsbijeenkomst

Niet bij de prijs inbegrepen

- * maaltijden wanneer niet op trek (± € 250,--)
- * reserveringskosten € 25,-- per factuur
- * bijdrage garantiefonds € 10,-- per persoon
- * toeslag eenpersoonstent (voor deze reis € 75,--)
- * wijzigingskosten € 35,--
- * persoonlijke uitgaven (souvenirs, frisdrank, alcoholica)
- * reis- en annuleringsverzekering
- * vervoer naar en van Schiphol
- * vaccinaties

Groepsgrootte

Minimaal 7 reizigers

Maximaal 11 reizigers

Deze reis wordt uitgevoerd met Nederlandse reisbegeleiding.

De reis kan ook uitgevoerd worden vanaf 5 reizigers, er is dan een toeslag:

- bij 5 reizigers € 250,-- per persoon
- bij 6 reizigers € 175,-- per persoon

Tijdsverschil

Het is in Chili 4 uur vroeger dan bij ons.

Geld

Het overgrote deel van de direct noodzakelijke uitgaven in Chili is bij de reissom inbegrepen: denk aan alle interlokale vervoer, alle overnachtingen volgens programma en de alle maaltijden tijdens de treks. Niet inbegrepen zijn de uitgaven voor consumpties onderweg, de maaltijden buiten de trek zoals in Santiago, Coihaique, souvenirs e.d. Reken op een bedrag van € 250,--.

In Santiago kun je pinnen of euro's omwisselen in pesos. Het is handig om voor onverwachte uitgaven altijd wat contant geld bij je te hebben. Dit kan in de vorm van euro's. Het gebruik van creditcards is in Chili wijdverbreid en populair.

Reis je buiten Europa, stel dan je bankpas in voor gebruik buiten Europa. Informeer bij je bank hoe je dit kunt instellen.

Benodigde reisdocumenten

Paspoort, geldig tot 6 maanden na verblijf.

Procedure van vertrek

Bij deze reis gaat er een Nederlandse reisleader mee. Uiterlijk 3 uur voor vertrek dien je aanwezig te zijn bij de balie die correspondeert met het vluchtnummer. Verdere informatie met betrekking tot het definitieve vluchtschema ontvang je tijdens de voorbereidingsbijeenkomst.

Tijdens de trek wordt alles zelf gedragen. Spullen die niet nodig zijn tijdens de trek kunnen eventueel achtergelaten worden in Santiago.

Omdat er vanuit Nederland tenten en voedsel meegaan naar Chili, vragen we onze deelnemers om niet meer dan 12 ½ kg ruimbagage mee te nemen. Daarnaast kun je nog zaken meenemen in de handbagage met zware en breekbare zaken zoals fotoapparatuur. De overige kilo's kunnen dan gebruikt worden voor de groepsbagage.

Vaccinaties

Voor Chili geldt geen vaccinatieplicht. Het is wel zo dat we lopend door een aantal natuurgebieden reizen. Een wondje is zo opgelopen en besmetting met tetanus niet uitgesloten. Daarom adviseren wij onze deelnemers toch een DTP-vaccinatie te halen. Vaccinatie tegen Hepatitis A wordt ook aanbevolen.

Informeer je hierover bij je huisarts of de GGD en neem dan je reisschema mee, soms veranderen de gebieden waar bepaalde ziektes optreden.

Persoonlijke medicijnen

- * Iboprufeen 400mg
- * Paracetamol
- * Sporttape
- * Second skin
- * Sterilon
- * Pleisters
- * Zovirax

Paklijst/uitrusting

Kampeerausrusting die wordt verzorgd door Nunatak:

- tweepersoonstenten
- branders, kooktoestellen en accessoires
- pannen, voorraaddozen en ander keukengerei
- bestek, mok en bord (lichtgewicht en onbreekbaar).

Hieronder vind je een paklijst voor de rugzaktrekking naar Chili. Uit de uitgebreidheid van onderstaande lijst valt op te maken dat we veel belang hechten aan een goede keus van mee te nemen kleding, uitrusting e.d. Het is echter niet noodzakelijk om nieuw aan te schaffen. Vaak kan volstaan worden met artikelen die al in je bezit zijn en min of meer aan de gestelde eisen voldoen. De laatste dingen om op te bezuinigen zijn goede schoenen, uitstekende wind- en regenkleding en een slaapzak / mat van goede kwaliteit. Ga niet op pad met spullen die eigenlijk aan vervanging toe zijn.

Kleding

- ~ Ondersokken
- ~ Sokken/kousen 3 paar
- ~ Ondergoed
- ~ Thermo ondergoed
- ~ T- shirts (2)
- ~ Fleece overhemd
- ~ Fleece vest
- ~ Body warmer
- ~ Korte broek
- ~ Trekking broek (2)
- ~ Regenjas (Gore-tex)
- ~ Regenbroek
- ~ Gamaschen
- ~ Onderhandschoenen
- ~ Handschoenen
- ~ Wandelschoenen
- ~ Sandalen of gympen
- ~ Pet / shawl
- ~ Muts

Slaapspullen

- ~ Slaapmatje
- ~ Slaapzak
- ~ Lakenzak
- ~ Opblaaskussentje
- ~ Waterdichte slaapzakhoes

Diversen

- ~ Elastiekjes [dikke]
- ~ Zakmes
- ~ Dagboek [schrift]+ pennen
- ~ Leesboek of puzzelboekje
- ~ Reserve veters
- ~ Zitlap
- ~ Naaispullen
- ~ Plastic zakken
- ~ Rugzak
- ~ Fototoestel/batterijen fototoestel
- ~ Siggfles of plastic fles
- ~ Spanbandjes
- ~ Zonnebril / gletsjerbril
- ~ Rugzakhoes
- ~ Anti muggenolie
- ~ Reserve bril / lenzen
- ~ Loopstokken
- ~ Waterfilter, bijvoorbeeld van [Careplus](#)

Toiletartikelen

- ~ Zeep
- ~ Shampoo [klein flesje]
- ~ Tandenborstel
- ~ Tandpasta
- ~ Lip care
- ~ Klein doosje nivea of uiercrème
- ~ Zonnebrand
- ~ Kam of borstel
- ~ Toiletpapier
- ~ Dunne handdoek

Papieren

- ~ Paspoort
- ~ Reisverzekering
- ~ Ziektekostenverzekering
- ~ Geld
- ~ Waterdicht documentenmapje

Voor sommige zaken is het voldoende als er één of twee exemplaren meegaan, b.v. een naaisetje. Voor veel andere dingen beslist niet meer dan wat minimaal nodig is, b.v. zonnebrandolie. Voor alles is de stelregel; zo weinig mogelijk en zo licht mogelijk, want je krijgt nog een fiks gewicht aan eten, tenten en ander materiaal bij.

Hieronder zullen we nog wat verder ingaan op verschillende artikelen op de paklijst:

I Rugzak en verpakkingsmiddelen

II Schoeisel

III Kleding

IV Slaapzak e.d.

V Diverse gebruiksartikelen

VI Toiletartikelen

VII Middelen ter bescherming van huid, ogen e.d.

VIII Voor verwondingen, ziekte etc.

IX Fotoapparatuur

X Overig

I. Tassen, rugzak e.a. transport verpakkingsmiddelen

- * een stevige grote (minimaal 70 liter) rugzak

- * klein dagrugzakje (als handbagage tijdens de vliegreis)

- * een aantal nylon of pvc zakken, bij voorkeur met sluiting en in verschillende kleuren, deze maken het mogelijk je rugzak te organiseren, tevens om je spullen min of meer waterdicht te verpakken

- * portemonnee, heuptasje, heupgordel of etui met koord voor kostbare papieren zoals paspoort, verzekeringspasje, geld, vliegticket e.d.

- * tas voor fotoapparatuur.

II. Schoeisel

een paar bergschoenen, softwalkers van stevige kwaliteit:

- * goed profiel en stevige zool

- * bij voorkeur hoge schacht voor bescherming en steun van de enkels

- * goede pasvorm (ook bij dikke sokken)

- * redelijk waterdicht (goretex etc.); een paar sportschoenen en/of all terrain sandalen (Teva etc.), te gebruiken bij doorwadingen van beken en rivieren en rond de tent. In ieder geval licht van gewicht, sneldrogend, goed profiel.

Verder kan gedacht worden aan middelen om schoenen waterdicht te houden (leervet, snowseal etc.), extra veters en gamaschen.

III. Kleding

- * wind/regenkleding (van uitstekende kwaliteit), licht gewicht en goed ventilerend of ademend)

- * 2 lange broeken: ruimzittend, sterke kwaliteit, donker van kleur en sneldrogend (een spijkerbroek minder bruikbaar en een trekkingbroek uitstekend); wellicht warme joggingbroek.

- * diverse T shirts en warmteondergoed (lange mouw)

- * 1 of 2 fleeces

- * ondergoed

- * (dunne) handschoenen

- * muts en shawl

- * sokken, diverse soorten dunne en dikke; het beste is de combinatie van een synthetisch binnenpaar en dik buitenpaar van 60% wol en 40% kunststof.

IV. Slaapzak e.d.

- * goede kwaliteit slaapzak met vulling van dons of kunststof; de slaapzak moet voldoende warmte bieden bij temperaturen rond het vriespunt; eventueel een lakenzak

- * slaapmatje.

V. Diverse gebruiksartikelen

- * zakmes
- * waterfles
- * zitmatje (vochtwerend, isolerend en licht van gewicht).

VI. Toiletartikelen

- * zeep, bij voorkeur desinfecterend, fosfaatvrij en biologisch afbreekbaar
- * shampoo, douchegel (zie hiervoor);
- * handdoek, donker van kleur en niet te dik/groot i.v.m. snelle droging;
- * toiletpapier, scheergerei
- * verder wat een ieder zoal noodzakelijk acht.

VII. Middelen ter verzorging en bescherming van huid, ogen etc.

- * zonnebrandmiddel
- * goede zonnebril/glazersbril
- * bril of lenzen maar in beide gevallen een reservebril
- * brillenkoker, lenzendoosje en schoonmaakspullen
- * blistex of andere lippenbescherming
- * handcrème

VIII. Voor verwondingen, ziekte etc.

- * elementaire EHBOset: hansaplast, leukoplast, steriel gaas, betadine etc.,
- * specifieke medicijnen voor persoonlijk gebruik
- * paracetamol (alg. koortsverlagend, pijnstillend)
- * sporttape of breed leukoplast
- * eventueel steunverband voor enkel en/of knie;
- * eventueel second skin tegen blaren en schaafwonden (Compeed, Duoderm of Spenco);

IX. Fotoapparatuur

X. Diversen

- * favoriet trailfood als opkikker voor onderweg

Categorie trekking 4 en categorie rugzak 2

Tijdens de tochten nemen we voor 4 tot 5 dagen voedsel in de rugzakken mee. Zolang we ons onder de boomgrens bevinden is het lopen zwaar. Vrijwel continu moet je onder of over bomen heen kruipen en klimmen en dat dan met een zware rugzak. Boven de boomgrens is er vaak veel wind.

Je rugzak zal bij het begin van de trek tussen de 18 en 22 kilo wegen. De meeste dagen zijn niet lang, meestal rond de 7 uur lopen, een enkele keer 9 uur.

Conditie: je moet >20 kg kunnen dragen, je moet ervaring hebben met het maken van rugzaktrekkings en 5 tot 9 uur op een dag lopen in wisselende terreinomstandigheden en weer.

De hele tocht staat in het teken van de stormachtige wind. Rond Antarctica, tussen de 40-ste en 50-ste breedtegraad, in de zogenaamde 'Roaring 40 and 50', bereiken vanuit het westen constant zware depressies de westkust van Chili. Deze depressies zorgen ervoor dat de ijskappen bijna altijd gehuld gaan onder een wolkendek.

De ijskoude zee rond Antarctica in combinatie met dit bijna constante wolkendek is gelijk de reden waarom de ijskap er nog ligt, op het noordelijk halfrond zou dit erop neer komen dat de kust tussen Bordeaux en Brest bedekt is door een enorme gletsjer.

De bergen van de Andes zorgen ervoor dat bijna alle neerslag valt aan de westzijde en zo blijft de ijskap intact. Eenmaal over de Andes is de lucht droog en neemt de windsnelheid toe, de zogenaamde föhnwind. Dit zorgt voor de prachtige wolkenluchten zo typerend voor Patagonië, er is altijd wel zo'n sigaar of lensvormige wolk aan de hemel. De pampa aan de oostzijde is maar 300 meter boven zeeniveau, de ijskap ligt op 1300 meter.

De depressies die de ijskap in standhouden zorgen voor onvoorstelbaar veel wind op de plekken waar er een pas is naar het oosten.

Tijdens de trektochten lopen de temperaturen uiteen tussen de 0 en 20 graden. Op een dag kan het sneeuwen, regenen, waaien, windstil zijn én de zon kan schijnen. 's Nachts kan het vriezen.